

ZAVRŠNE RIJEČI OBRANE GENERALA SLOBODANA PRALJKA*

Slobodan Praljak

Obuka policajaca iz BIH u Hrvatskoj, a koje šalje SDA još 1991. god.

Obuka pilota A BIH u Republici Hrvatskoj.

Obuka i opremanje čitavih postrojba A BIH u Hrvatskoj.

Zbrinjavanje stotina tisuća muslimanskih izbjeglica u RH.

Organiziranje eksteritorijalnog školstva za muslimane izbjeglice u RH i to na, tada još nepostojećem, bosanskom jeziku.

Vremenski neprekinuto naoružavanje A BIH.

Municija, nafta i lijekovi, i hrana i ostala potrebna logistika A BIH za vođenje rata. Liječenje više od 10 000 ranjenih boraca A BIH u hrvatskim bolnicama.

Omogućavanje dolaska više tisuća Mudžahedina u A BIH.

Regularni logistički centri A BIH u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Samoboru, tijekom cijelog rata. Itd., itd.

I sve to besplatno.

Nikada u povijesti ratovanja jedan narod – (Hrvati) – nije tako i toliko pomogao drugi narod – (Bošnjaci-Muslimani) – i

* Predmet IT-04-74-T, Tužitelj versus Prlic et al. Završna riječ obrane generala Slobodana Praljka, Ponedjeljak, 21 veljače 2011., str. 5210-5220. (Transkript preuzet s društvenih mreža.)

onda kada su potonji okrenuli svoju vojsku – (A BiH) – protiv Hrvata – (HVO) – u BiH.

Nikada u povijesti ratovanja zapovjednik jedne vojske (HVO-a) nije propuštao konvoje oružja (i ostalog) drugoj vojsci (A BiH) i onda kada je ta vojska (A BiH) to oružje (i ostalo) koristila za napade na one koji su joj to propustili.

A sto je s referendumom Hrvata za BiH, koji je preduvjet za postojanje te države; priznanjem BiH od RH; imenovanjem veleposlanika RH u BiH; potpisivanjem svih prijedloga međunarodne zajednice o unutarnjem uređenju BiH, a prvi koji su potpisivali bili su predstavnici HZ HB i RH.

To je bila politika dr. Franje Tuđmana, predsjednika RH, to je bila politika Vlade RH i Sabora RH i MORH-a, to je bila politika HVO-a.

To su za tužiteljstvo ovog suda elementi UZP-a.

Takva optužnica služi se logikom koja je uvredljiva i za kognitivni sustav patogenog virusa.

Kakvo mišljenje i koji stavovi prethode ovakvoj optužnici?

Prvo, Simon Leach, bivši kvartovski policajac u Velikoj Britaniji, član tužiteljskog tima koji je istraživao zločine Hrvata u Lašvanskoj dolini, na jednom sastanku u tužiteljstvu 1996. godine izvadio je papir na kojem su pisala imena: Franjo Tuđman, Gojko Šušak, Vice Vukojević.

Tumačio je i objašnjavao da su to ciljevi do kojih će dovesti njegova istraga.

Drugo, citiram iz knjige Williama Montgomerija „Kad ovacije utihnu”. (*Struggling with democratic transition; After the cheering stops*, 2010) stranica 114:

„Specijalni ambasador SAD-a za ratne zločine Pierre Prosper pozvao je trojicu američkih ambasadora iz regiona (iz Srbije, Hrvatske i Bosne) da dođu u Haag kako bi se sastali s predstavnicima MKSJ. Dvije uspomene naročito su upečatljive. Prva se odnosi na to da smo direktno od Carle del Ponte čuli da se službeni pristup njene kancelarije temelji na stavu da su svi ratni lideri svih strana krivi za ratne zločine, a da zatim razmatra koji su to određeni zločini i kako da dokaže njihovu krivicu. Takvo gledište tada mi se učinilo – i još mi se čini – pogrešnim po mnogim osnovama.”

Da li je gospodin Montgomery vjerodostojan svjedok?

Kakva je reakcija ostale trojice? Stavovi Carle del Ponte nisu „pogrešni po mnogim osnovama“, to je imperijalna bahatost, degradacija prava na komunističke čistke i nacističke pogrome.

Treće, u svojoj knjizi *La Caccia – Io e i Criminali di Guerra*, u 10. poglavlju "Zagabria, dal 1999 al 2001", na stranici 254. piše:.

Jedan od tužitelja Suda, Kanađanin dobro poznat u krugu po svojoj duhovitosti i dosjetkama, služio se aforizmom kojim je dobro isticao razliku između Srba i Hrvata koji su pokušavali ometati rad Suda: "Srbi su kopilad" govorio je "Dok su hrvati podmukla kopilad".

Taj tužitelj suda, Kanađanin, služi se govorom mržnje. Del Ponte upotrebljava trajni glagol "služiti" (upotrebljavati). To znači da to nije bila "dosjetka", jednom upotrebljena već uobičajeni način šovinističkog i rasističkog karakteriziranja HRVATA – "podmukla kopilad".

Carla del Ponte prenosi riječi jednog od tužitelja suda bez ikakvih ograda, a to znači da se ona s takvim mišljenjem u cijelosti slaže. I to trajno u skladu sa značenjem glagola "služiti" (upotrebljavati).

Potpuno mi je nejasan izostanak bilo kakve reakcije na takav profašistički način govora o jednom narodu. Mene interesira da li je u ozračju takvog mišljenja napisana optužnica protiv mene.

Da sam, kojim slučajem, ja, Slobodan Praljak, napisao ili izrekao takvu kvalifikaciju bilo kada, u bilo kojoj formi prema bilo kom narodu ili skupini u vrijeme rata na prostorima bivše Jugoslavije, dobio bih samo zbog toga 5 godina zatvora. Želim saznati da li na sudu u Haagu vrijedi: "Quid licet lovi, non licet bovi". Želim saznati da li međunarodne organizacije koje su osnovale sud i koje se brinu o njegovoj pravičnosti, podržavaju taj stav, izrečen u spomenutoj knjizi.

Tužiteljstvo me uspoređuje s nacistima a moje djelovanje s holokaustom. Pa da opišem ulogu Göringa s kojim likom bi, po tužiteljstvu, ja trebao biti sukladan.

- Taj je Göring smjestio svoje Židove (Muslimani) u svoju vikendicu i brinuo se o njima.
- Smjestio je svoje Židove u stan u Zagrebu, hranio i liječio.
- Išao je na snajpersku vatru kod vojarne JNA u Grabovici kako bi spasio žene svojih neprijatelja.

- Tijelom zaštitio zarobljene vojnike JNA i brinuo se da sretno stignu svojim kućama.
- Izvukao zarobljene civile Srbe iz logora u Dretelju prijetnjom oružja. Ne sam. Logor su držali pripadnici HOS-a – pretežito Muslimani.
- Izvlačio ranjene Židove – Muslimane iz bolnice u istočnom Mostaru. Ne sam.
- Organizirao izvlačenje i prebacivanje i smještaj 15 000 Židova – Muslimana iz Stoca i Dubravske visoravni splavom preko Neretve + 3 000 automobila. Ne sam.
- Prevezao ranjenu Muslimanku – Židovku helikopterom iz istočnog Mostara u Split. Ne sam.
- Židovsku (Muslimansku) obitelj s djetetom oboljelim od leukemije preuzeo kod Uskoplja i prebacio u Split na liječenje. Omogućio im stjecanje hrvatskog državljanstva kako bi na teret hrvatskog proračuna mogli otputovati u Švicarsku na liječenje. Ne sam.
- Organizira gradnju ceste spasa za Židove – Muslimane kako bi mogli otići u drugu domovinu. Göringovu, u Hrvatsku. Ne sam.
- Vodio ih i borio se sa Židovima – Muslimanima braneći i oslobađajući Mostar i Čapljinu i Travnik i Konjic, itd. Ne sam.
- Pustio na svoju ruku zarobljene Židove – Muslimane, zarobljene poslije sukoba u Rami – Prozoru.
- Spriječio osvetu nakon što su Židovi – Muslimani počinili zločin u Uzdolu. Ne sam.
- Isto to vrijedi i za Doljane i Grabovicu. Ne sam.
- Kad je trebalo i osobno provodio konvoje s hranom za Muslimane – Židove i konvoje s oružjem i onda kada je 3. K ABIH i 4. K ABIH i 6. K ABIH i dijelovi 1. K ABIH krenuli protiv Göringa na zapadne granice BIH i u luku Ploče. Nakon što su potpisali primirje sa Srbima. Ne sam.
- Itd. Itd.

Göring – Praljkovo ponašanje u Sunji ću preskočiti.

Takvim se ponašanjem postaje ratni zločinac sukladno logici tužiteljstva.

Tužitelj citira Goetheovog "Fausta" - o zrcalu u koje se moramo pogledati. Moji su *actus reus* moje ogledalo, moj smisao i moja bit, jer proizlaze iz *mens rea* onoga što nazivamo Slobodan Praljak.

Nažalost suci Prandler i Trechsel odbili su prihvatiti mojih 150 svjedoka, koji svjedoče o činu i aktu i djelu optuženog Praljka, svjedoče istodobno i o općoj situaciji u kojoj su takva djela nužna, nažalost ne uvijek i dovoljna.

A nikako ne razumijem pravnu proceduru koja mi zabranjuje svjedočiti o Mladićevim dnevnicima.

Žalim li žrtve?

Da, žalim sve nevine žrtve svih ratova.

Posebno žalim žrtve onih petstotinjak ratova poslije 1945. a dogodili su se i događaju se usprkos svim moralističkim filipikama koje svakodnevno slušamo.

Posebno žalim za svakim onim djetetom koje umre od gladi svake 4 sekunde ovog našeg realnog vremena.

Mir u diktaturi je priprema za rat. Što duža i gora diktatura, to je više akumulirane negativne energije, to je više krvi i zla poslije. Radilo se o Titu ili Sadamu, isto je.

I nisu krivi oni koji sruše diktatora i poslije se trude umanjiti zlo koje se javlja snagom fizičkih zakona nego oni koji su omogućili i šutnjom produžili trajnost diktatoru.

Isto vrijedi i za Jugoslaviju poslije Tita i za Irak poslije Sadama.

Ono što tužitelj naziva nacionalizmom, kod Hrvata je bila potreba za slobodom, i nacionalnom i građanskom. U tom smislu ja sam hrvatski nacionalist.

Ne odričem se nacionalne politike dr. Franje Tuđmana jer je ta politika stvorila RH i omogućila opstanak BiH kao države.

Ne odričem se smisla i pravnog utemeljenja HZ-HB, izraza volje Hrvata u BiH, suverenog i konstitutivnog naroda u toj državi. HZ HB, krhkom organiziranošću, omogućila je stvaranje HVO-a koji je 1992. obranio BiH i jug Hrvatske, a 1993. spriječio ostvarenje agresivnih planova A BiH.

Muslimanska politika i A BiH, nemoćni da vrate od JNA i VRS-a zauzete teritorije (dobrim dijelom i zbog moralnom ljudskom umu neshvatljivog embarga na oružje) krenula je u

ofenzivu prema HVO-u. Oslobođajući BiH od Hrvata počinili su zločine – Konjic, Čapljina, Doljani, Bugojno, Grabovica, Uzdol, itd, itd.

Činjenice su na raspolaganju i za ubijene i za protjerane i za zatvorene Hrvate.

Društveni su odnosi uzročno-posljedični, a pokrenuta spirala zla ne opravdava zločin, ali bitno smanjuje mogućnost provedbe prava. Ma tko god, na papiru, bio zadužen to raditi.

Svugdje i uvijek je tako.

HVO se branio od agresije i 1992. i 1993. i 1994. a dužnost zapovjednika je ne izgubiti rat.

Moja savjest je čista.

Sudski je proces tumačenje zakona i interpretacija činjenica. Sudski proces je retorički i kao takav ne traži apsolutnu istinu, već istinu koja je vrlo vjerojatna (van svake razumne sumnje), kojoj se teško ili nikako ne može proturječiti.

U iznalaženju takve istine nije dovoljno znanje već je potrebno umovanje, potreban je logos – racionalno i logično argumentiranje. Podaci i činjenice, izjave, statistike...u argumentaciji ne znače ništa ako nisu logičnim zaključivanjem dovedeni u vezu s tvrdnjama. Tek povezivanjem različitih znanja možemo se približiti istini.

U ovom procesu potrebna su znanja iz sociologije, sociologije rata, znanja o društvima u kojima je potpuno razorena i državna i društvena struktura, u kojima se pojedinci vraćaju u prirodno stanje, potrebna su znanja iz ratne psihologije, znanja ratnih vještina, oruđa, stvarnog sadržaja pojma vojske, itd., itd.

Moguće pogreške u interpretaciji činjenica su i vjerojatne i kobne:

- a. Pretjerana i kriva redukcija pojmovnog aparata i logične povezanosti;
- b. Zaključivanje na osnovu krivih pretpostavki;
- c. Izbjegavanje usporedbe sličnih sustava i fenomena;
- d. Lagodno (intelektualcima tako drago) izjednačavanje pojma „moći" i pojma „htjeti" i „željeti", i
- e. lagodno upiranje prstom u krivce što svijet nije sukladan njihovoj volji i predodžbi.

Sve su to polja logičkih mogućih grešaka u konačnoj prosudbi. Nadati je se da će se časni suci pridržavati strogih znanstvenih metoda i spoznaja.

U prošlom stoljeću, da ne spominjem daleku prošlost, u sudskim je procesima osuđeno više desetina milijuna ljudi. Po zakonima rasnim (SAD, Pretorija), diktatorskim, vjerskim, nacističkim (Njemačka, Srbija, Slovačka, NDH), fašističkim (Italija), komunističkim (SSSR, Jugoslavija, Mađarska, Kina) itd. i tome slično.

Sudska retorika predugo je bila pod utjecajem nerazumnih društvenih i političkih sila i zbog toga je i sama osuđivana.

Nažalost, nedovoljno.

Kako ne bi završila u moralnom beznađu, krajnje je vrijeme da postane ono što mora biti – razuman i uman proces.

Imam li se prava nadati?

Kakvi god da jesu zakoni ovog suda, oni ne vrijede za Amerikance. Za ostale narode vrijede zakoni stalnog suda (ICC – Međunarodni krivični sud) a ti se opet zakoni razlikuju od ovih ovdje (ICTY – Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju), po kojima se meni sudi.

Time je ukinut važan uvjet sudske retorike a taj jest „Princip ravnopravnosti sudionika u sudskom procesu“. Citiram Perelmana:

„U odnosu u kojem je nejednakost bitno obilježje odnosa među ljudima, nema osnove za razuman i uman proces“.

Nisam kriv!

I ne mislim pritom na osjećaj krivnje. Hladno, racionalno, logikom koja je kritički provjeravana desetine puta - znam da nisam kriv.

Časni suče Antonetti; ako vaša presuda bude suprotna mom zaključku, ja ću, poštujući opće načelo opovrgljivosti svakog mišljenja, zaključka ili stava, otvoreno i hrabro preispitati svoj stav o vlastitoj odgovornosti.

Ako spoznam pogrešku, izdržavat ću kaznu jer ste vi pravični. Znat ću što sam mogao bolje, kako sam mogao bolje, gdje sam mogao bolje i kada sam mogao bolje; i to mišlju, riječju, djelom i propustom.

Ako me ne uvjerite, ako vaše tumačenje činjenica bude nedovoljno dobra ili pogrešno primijenjena spoznaja neke od društvenih znanosti:

pa postane moguće ono što nije bilo moguće,

pa postane jednostavno ono što nije jednostavno,

pa moć da se nešto učini postane prosta zamjena za želju ili htijenje,

onda ću ja biti u zatvoru samo zato jer je sud sila.

A to zbilja ne bi bilo ništa novo.

Mojih pola sata je isteklo.